

ERASMUS

Dánsko 31.7.2011 – 31.1.2012

EILC Jazykový kurz

Jazykový kurz dánštiny je dobrovoľný, a potvrdzujem slová učiteľov dánštiny: je to najľahšie získaných 5 kreditov na DTU. Poplatok prevyšoval mesačné ERASMUS štipendium, avšak 700 EUR bola vzhľadom na dánske ceny ubytovania a množstvo aktivít rozumná cena. V cene poplatku je zahrnutá strava na celý deň, aj v prípade výletov.

Kurz sa konal od 31. júla 2011 celkom tri týždne. Po jeho skončení sme boli prekvapení, že učelia mali pravdu a naozaj sme boli schopní viesť jednoduchú konverzáciu v dánštine a rozumieť si navzájom. Túto skúšku zložil úplne každý, stačilo prejaviť snahu a pozitívny prístup. Metóda vyučovania sa zakladala na rozboře textov v učebnici, ku ktorým boli cvičenia dostupné na internete, takže sme si ich mohli automaticky skontrolovať. Pri textoch aj gramatike nás profesori nútili konverzovať. Recepční v hoteli sa tvárili, že nevedia po anglicky a kontrolovali našu výslovnosť.

Bolo nás asi 55 študentov, pestré národnosti, a nie všetci študovali na DTU. Američania majú v Kodani dokonca vlastnú univerzitu. Boli sme ubytovaní vo veľkom hoteli v Grenå, 60 km na východ od druhého najväčšieho mesta Dánska Århusu. Hotel je asi 5 min pešo od pláže, pri lese a do centra mesta je to 10 min na bicykli.

Rozvrh na tri týždne bol poriadne zaplnený rôznymi aktivitami, od prednášok o dánskej ekonomike, histórii, výslovnosti, životnom štýle, besied so starostom mesta, kňazom, vedúcou medzinárodného oddelenia DTU až po športový večer, premietanie filmov či scény, ktoré sme mali sami vytvoriť (našťastie po anglicky).

Najlepší z výletov bolo kempovanie na západnom pobreží Dánska. Ubytovaní sme boli v letných domoch priamo vedľa pláže. Letné domy sú určené len pre dánskych občanov a ich ceny sú štátom nastavené tak, aby si aj ľudia s nízkym platom mohli postupom času nejaký dovoliť. Toto pravidlo je príkladom starej nenávisťi Dánov k Nemcom, ktorí si chceli ich domy často odkúpiť. Západné pobrežie je charakteristické riedkym osídlením a veľmi silným celoročným vetrom, a už len obyčajná cesta na pláž a sila morských prúdov na dne boli silným zážitkom.

Doprava z kurzu na DTU je zabezpečená autobusom.

DTU

Kampus univerzity sa rozkladá v severnej časti mesta Kongens Lyngby a je formálne rozdelený na 4 veľké časti, od čoho sa odvíja číslovanie budov. Rozmery by sa dali odhadnúť na 1x0,75 km. Centrum tvorí budova 101, kde sa nachádzajú administratívne kancelárie, menza, bar, knižnica či telocvične. Univerzita má 7000 študentov a 1000 z nich je zo zahraničia. Jeden z dôvodov je aj to, že DTU ponúka veľké množstvo magisterských oborov, čo sa dajú študovať kompletne v angličtine. DTU zamestnáva vyše 1000 výskumníkov a podľa ich vlastných slov sú 3. najlepšou technickou univerzitou v Európe.

Pýchou DTU je práve jej knižnica a sú hrdí na to, že väčšinu kníh majú v elektronickej podobe. Dajú sa stiahnuť online okamžite, prípadne si daný materiál objednať za malý poplatok zo zahraničia. Človek má prístup k vedeckým článkom po prihlásení do siete. Akúkoľvek učebnicu si následne môže vytlačiť v knižnici alebo v ktorejkoľvek budove DTU úplne zadarmo (iba čiernobiela tlač, avšak na DTU Fotonik boli aj farebné tlačiarne). Kopírovanie niečo stojí, ale daný materiál sa dá oscanovať a potom vytlačiť zdarma. Avšak medzinárodných študentov sklame fakt, že všetky platby v knižnici prebiehajú bezhotovostne, bez cudzích kreditiek. V prípade, že si chcete dať vytlačené papiere zviazať do učebnice alebo si kúpiť obaly na knihy, je nutné mať priateľa s dánskou kreditkou.

Okrem knižnice, ktorá slúži ako hlavný študijný priestor, sú po kampuse rozmiestnené tzv. Databary, kde sa študenti schádzajú a spoločne pracujú. Na prácu sa dajú taktiež prenajať miestnosti s dataprojektorom.

Všetci pracovníci univerzity a celkovo všetci Dáni, ktorých som mala možnosť spoznať vedeli po anglicky, takže učiť sa dánštinu mi prišlo zbytočné. Avšak možnosť pokračovať v dánštine na DTU je, kurzy sa učia bezplatne. Výuku cudzincov financuje vláda a dánštinu učia lektori z jazykovej školy.

Ubytovanie

O ubytovanie treba zažiadať okamžite po získaní dokladu o prijatí na výmenný pobyt, o koleje je obrovský záujem. Kvôli štátniciam som nestihla termín odovzdania prihlášok na ubytovanie asi o dva dni. Ubytovanie cez internet sa hľadá veľmi ťažko, ponuka študentských bytov je slabá. Pomáha sledovať na Facebooku stránky študentov na DTU a skúsiť napísať inzerát. Občas sa objaví niekto, kto hľadá spoločujúceho na byt alebo sa vždy dá nájsť človek, s ktorým sa bude ubytovanie zháňať spoločne. Pár inzerátov je na nástenke Accommodation Office na DTU. Ubytovanie sa dá nájsť aj po začatí semestru. Nakoniec som ubytovanie dostala priamo od Accommodation Office, zvolila som si najlacnejšiu možnosť a bývanie priamo v kampuse. Koleje sú rozmiestnené väčšinou do 5 km v okolí kampusu.

Medzinárodných študentov väčšinou umiestňujú do Campus Village. Ide o podobné kontajnery, ktoré sa používajú na dočasné ubytovanie robotníkov na stavbách. Každý má izbu sám pre seba a kontajner zdieľa s ďalšími 9 ľuďmi. Kúpeľňa a kuchynka sú spoločné, priamo v kontajneri je aj práčka a sušička. Kontajnery majú občas problémy s radiátormi, ale zima nehrozí, skôr opačný prípad. Každý pracovný deň upratovačka čistí spoločné priestory. Campus Village je jediné miesto v kampuse, kde sa na internet pripojuje káblom. Väčšina študentov bola zo začiatku šokovaná stiesnenými priestormi a hlukom zo stavby novej budovy, ale tieto nepríjemnosti boli vyvážené faktom, že boli vždy pri centre všetkého, čo sa na DTU dialo. Párty na DTU boli takmer každý piatok a sobotu, a koleje v okolí kampusu majú vlastné bary otvorené vždy konkrétny deň v týždni.

Po príchode do Dánska je vhodné vybaviť si Residence permit, napriek tomu, že ako občania EU máme nárok na 3 mesiace pobytu bez registrácie. Residence permit je nutné mať aby človek dostal

CPR number. Ide o personálne číslo, ktoré vlastní každý Dán a zabezpečuje mu bezplatnú zdravotnú starostlivosť (okrem zubára). Po vybavení CPR čísla mi prideliť lekára a keď som ho raz potrebovala navštíviť, neboli s tým už žiadne administratívne problémy a vyšetrenie bolo zdarma.

Najčastejším typom športu, ktorý už Dáni nevnímajú ako šport, je pravidelné bicyklovanie do školy či práce, počasie nebyva absolútne problém. Vzhľadom na ceny dopravy sa dá ušetriť dosť veľa peňazí a osvojiť si časť zo zdravého dánskeho životného štýlu. Bicykel sa dá zohnať pomerne jednoducho. Na Campusnete (informačný systém) je veľké množstvo inzerátov, odchádzajúci študenti predávajú svoje bicykle. Niektorí študenti majú bicyklov viac a cena sa vždy dá dojednať. Každý mesiac sa konajú policajné aukcie so stratenými bicyklami. Bicyklov je po okolí toľko, že sa občas dá nájsť nejaký nezamknutý na verejnom mieste, ktorý

tam nechali odchádzajúci študenti, ktorým sa ho nepodarilo predať. Priemerná cena je 500 DKK. Väčšina bicyklov má brzdu pri pedálovaní dozadu, zo začiatku je nepríjemné zvyknúť si. Je nevyhnutné vybaviť bicykel svetlami a neporušovať pravidlá cyklistickej premávky, v poslednej dobe sa rozmohli policajné kontroly cyklistov. A netreba podľahnúť mylnému dojmu, že v Dánsku sa nekradnú bicykle! Môj prvý bicykel ukradli aj keď bol zamknutý číselným zámkom, najlepšie je mať špeciálny zámok na zadné koleso a ešte jeden na kľúč.

Pestrú ponuku športov má športový klub na univerzite. Blízko pri kampuse je plavecký bazén so saunou, pri zakúpení 20 študentských vstupov vyjde jeden na 11 DKK. V okolí je na plávanie dosť jazier a k pobrežiu je to len 5 km. Okolo kampusu vedie bežecká trasa v dĺžke asi 5 km, priamo v kampuse je pár futbalových či basketbalových ihrísk.

Škola

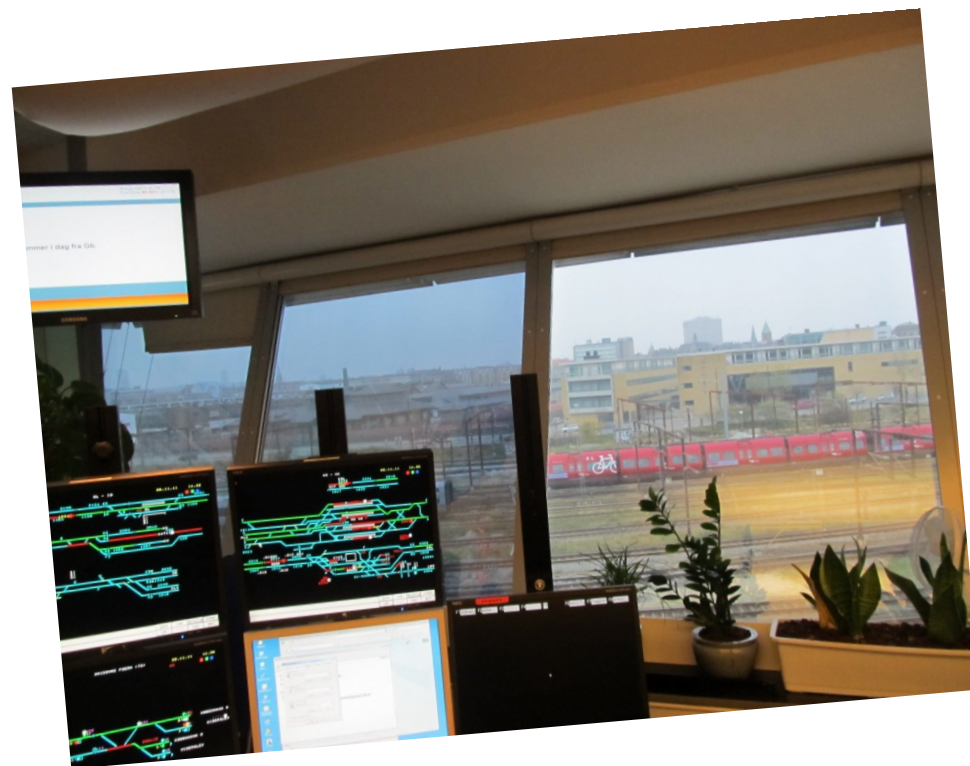
Zimný semester začína o dva týždne skôr ako v ČR, s tým, že skúškové trvá asi 3 týždne a na konci je voliteľný 3-týždňový kurz. Týždeň pred príchodom je pre medzinárodných študentov organizovaný Introduction week, skupina zoznamovacích aktivít v škole a výlety do Kodane. Skupinky študentov, ktorí strávili Introduction week spolu, často neskôr organizujú spoločné medzinárodné večere.

Predmet je ohodnotený kreditovo podľa času stráveného výukou a predpokladanou prácou doma. Každý deň je rozdelený na dva bloky: 8-12 h, 13-15 h. Jedna štvorhodinovka za týždeň znamená päť kreditov, dve desať. Väčšina vyučujúcich robí po každej hodine prestávku. Zapísané predmety sa dajú zmeniť ešte mesiac po začatí výuky. Prednášky sú nepovinné, cvičenia sa dajú vynechávať na vlastné riziko, závisí od predmetu.

Typickým znakom pre štúdium na DTU je tímová práca – počas cvičení v škole aj počas domácich úloh. Tímy majú väčšinou 3-4 členov a študenti sa musia naučiť spolupracovať. V mojich predmetoch som mala na spracovávanie úloh najčastejšie len jedného partnera, čo mi prišlo ideálne a veľa sme sa navzájom naučili. U 3 a viac ľudí bolo veľmi ťažké nájsť spoločný voľný čas.

Záťaž na študenta je v porovnaní so štúdiom optiky v ČR vyššia, jedná sa hlavne o množstvo domácich úloh. Od študenta sa vyžaduje, aby látku pochopil práve tímovým cvičením. Učivo bolo občas vysvetlené veľmi povrchno a veľmi mi vadilo, že profesori niekedy nevedeli dostatočne špecifikovať zadanie domáceho cvičenia. Od každého študenta DTU sa vyžadujú znalosti programovania, pre inžinierov a fyzikov je to najčastejšie Matlab. Typickým zadáním úlohy bolo vypočítať a/alebo nasimulovať daný problém. Výsledky sa spracovávali v podobe reportov, projektov a prezentovali pred triedou alebo na skúške. Tento spôsob vyučovania sa mi zdal efektívny, látku som pochopila počas samostatných cvičení, avšak niekedy bolo ťažké zvládnuť tri reporty za týždeň.

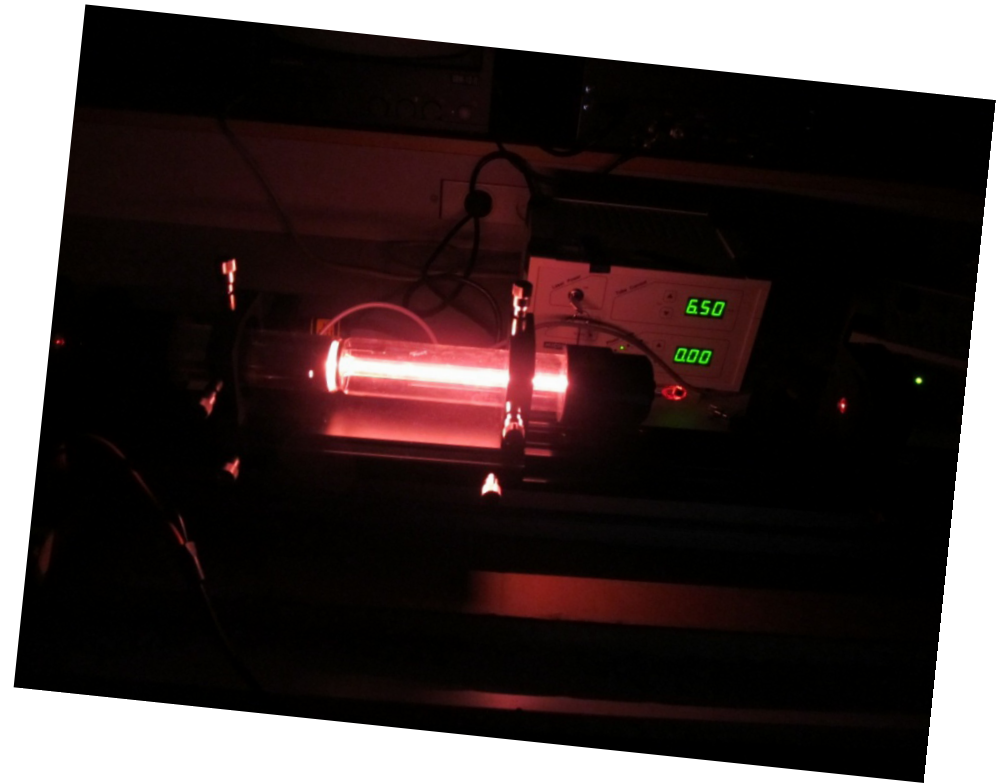
Veľké množstvo laboratórií na Katedre fotoniky bolo takmer vždy dostupné študentom. V praktickom predmete Experimental course in optical communication sme si z dostupných komponentov postavili vlastný He-Ne laser alebo aj laserový systém na prenos hudby. Taktiež môžeme odporúčať predmet Project in optics and photonics, kde som sa počas troch týždňov snažila pomocou femtosekundového laseru a teflónového hranolu zistiť, či sa evanescentné pole môže šíriť rýchlejšie ako svetlo. V predmete Rail traffic engineering dánski inžinieri predviedli, ako perfektne dokážu spojiť prednášky a prácu v programe na plánovanie železničnej prevádzky s praktickými ukázkami v kodaňskom operačnom centre železníc, metre a týždňovým výletom do Nemecka.

Veľký dôraz sa na DTU kladie na hodnotenie kvality výuky.

V zimnom semestri skúškové obdobie začalo 3. decembra 2011 a skončilo 22. decembra. Počas tejto doby študenti musia zložiť všetky skúšky a majú na to len jediný pokus. V prípade, že neuspeli a predmet sa učí aj v ďalšom semestri, musia počkať pol roka, inak rok. Náhradný termín sa dáva iba v prípade zdravotnej neschopnosti.

Nemala som možnosť skúsiť si písomnú skúšku, jej náročnosť môže byť rôzna. Niektoré skúšky sú obyčajné ABCD testy, ale ťažká verzia trvá až 5 hodín, s tým, že študent musí vyriešiť problém s použitím všetkých dostupných materiálov, vrátane internetu. Ústne skúšky sú rovnaké ako v ČR.

Cestovanie po Dánsku

Kongens Lyngby je malé mesto bez historického jadra, a pritom ide o jednu z najdrahších lokalít Dánska čo sa týka bytov a domov. Tipy na výlety po okolí: skanzen s historickými domami a nástrojmi Fridlandsmuseet, okolité jazerá Lyngby Sø a Farum Sø, pobrežie Øresundskej úžiny, zábavný park Bakken v Klampenborgu, Kodaň samozrejme je blízko a vhodná na cyklovýlety. Na ostrove je veľké množstvo zámkov vystavaných kráľom Frederikom IV., ktorý kvôli ich výstavbe zruinoval štátnu pokladnicu. Dánska krajina je zaujímavá, akurát je ťažké nájsť kopec, kde by bol poriadny výhľad naokolo.

Okolie Kodane a severná časť ostrova Sjaelland je rozdelená na zóny a musíte si kúpiť lístok podľa počtu zón, ktorými prechádzate. Svoju cestu je nutné si naplánovať, pretože sa stáva, že vlak chodí naokolo, pričom sa rovnaká trasa dá absolvovať autobusom a cez polovičný počet zón. Centrum Kodane tvorí zónu 1, letisko 3. Nedá sa kúpiť lístok na cestovanie v jednej zóne, minimálny počet sú

dve. Pri pravidelnom dochádzaní do školy sa dajú kúpiť mesačníky či štvrťročníky. Pri občasnom cestovaní do Kodane sa oplatí kúpiť tzv. klipkartu na daný počet zón – ide o predplatených 10 jazd. Klipkarty sú prenosné, dajú sa použiť pre viac osôb, či rôzne kombinovať podľa počtu zón. Z DTU ide priamy autobus do centra Kodane (na stanicu

Nørreport) a je to 5 zón. Vlakom z Lyngby station na København H sú to len 4 zóny, cesta trvá asi 20 min (približne 14 km). Cena štvorzónovej klipkarty je 240 DKK (málo cez 800 CZK).

V Dánsku sa môže stať, že cena lístku na vlak Kodaň-Odense (160 km) je väčšia ako letenka do Stockholmu. Výhodné je preto cestovať cez Interrail pas.

Danmark

Dánsko je jedna z najdrahších krajín v Európe. Teoreticky sa dá orientovať podľa toho, že všetko je 3x drahšie ako v ČR a ceny v dánskych korunách radšej neprepočítavať. Príklady: Chlieb 15 DKK, mlieko 7 DKK, šunka 100 g 9 DKK, mäso 0,5 kg 30 DKK, pivo plechovka 8 DKK. Veľmi časté sú množstevné zľavy. Treba si dať pozor na platenie kreditnou kartou v obchode, za platbu medzinárodnou kartou si pýtajú poplatok 2 % zo sumy, odporúčam platiť vždy v hotovosti.

Letné teploty v auguste a na začiatku septembra sú príjemné, 25-30 °C. Akurát je nutné pripraviť sa časté, asi 5 min trvajúce dažďové prehánky. Jeseň je podobná ako v strednej Európe. Zimy sú mierne, s teplotami do -5°, nesneží úplne každý rok. Sneh v meste väčšinou spôsobí problémy autám, ktoré na to nebývajú pripravené, ale ak zapadne cesta, ako prvá bude vždy prejazdná cyklotrasa vedľa nej. Charakteristickým rysom počasia je vietor, ktorý by žiaden cyklista nemal podceňovať. Raz dokonca jeden dánsky komik kandidoval za politika a vo svojej kampani mal, že zabezpečí, aby žiaden cyklista v Dánsku už nemal protivietor, čím ľudí zaujal a zvolili ho do parlamentu.

A ešte pár zaujímavostí:

- Prekvapilo ma, že Dáni získali svoj majetok z transferu otrokov z Afriky do Ameriky a dodnes z neho ťažia, ale túto kapitolu neradi spomínajú. V histórii bolo Dánsko pánom Škandinávie, ale postupne svoje impérium stratili.
- V dánštine neexistuje slovo prosím, svoje žiadosti vedia vyjadriť slušne aj bez neho.
- Najvyšší vrch Dánska má 173 m.n.m a keď raz vodič autobusu spomenul, že napravo je najvyššia hora, mali sme problém ju vôbec nájsť.
- Politici bez okolkov prezradia svoj plat.
- Okrem slávnej sochy malej morskej víly je v Kodani ešte ďalšia morská víla, ale táto socha má ďalšie končatiny a zdeformovanú hlavu.
- Dáni rozumejú Nórom bez problémov, so Švédmi si často radšej nechcú rozumieť

Záver

ERASMUS ma naučil nebáť sa komunikovať po anglicky, samostatne hospodáriť s pridelenými financiami, bicyklovať v akomkoľvek počasí, byť otvorenou k novým kultúram a šíriť svoju vlastnú, využívať príležitosti a nenechať si ujsť zážitky, prispôbiť sa inému systému štúdia... Získala som cenné skúsenosti a pobyt v zahraničí sa v budúcnosti pokúsim zopakovať.

